

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא מציעא

כללים לשימוש

[ ] = מקור או טעם הדבר
( ) = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפוך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

טל : 571-2016 (02)

פ"ו השוכר את האומנין

גמ' עו. - עח.

בעה"ב אמר בג' זוזי, ושליח אמר בד' ושכרכם על בעה"ב -
אי מתגרי שם בד' - בעה"ב משלם ד' [רש"י - מה שהנהגו]
יש בד' ויש בג' - תרעומת
אי בג' - אין תרעומת חוץ: מפועל בעל שדות [זילא],
עבידתא שפירתא שאינו ניכר (חפרו ומלי מים)
באמרו כמה שאמר בעה"ב - רש"י - תרעומת
בעה"ב אמר בד' ושליח אמר בג' - לל"ק סבור וקביל, לל"ב תרעומת [אל תמנע טוב]
ובאמרו כמה שאמר בעה"ב - ספק אי אדידיה קסמיך ויש רק תרעומת
חזר או חזרו לפני שהלכו פועלים או התחילו קבלנים יש תרעומת
הלכו שכירים ולא מצאו -
סיירא מאורתא (רש"י - עם הפועלים) פסידא דפועלים [רש"י - מזליהו גרם],
לא סיירא - ישלם כפועל בטל [רש"י - עליו להתנות, מי יימר דלדעת שדה זו אגרתן]
התחילו קבלנים וחזרו - רבנן - שמין כפי מה שעשו [רש"י - עבדי הם]
חוץ מדבר האבוד ואינו מוצא לשכור (רש"י - אפי' לפי היוקר) ואינם אנוסים -
שוכר עליהן (עד כדי מה שחייב להן, כנגד כליהן שבידו) או מטען ("קחו כפול")
משנתנו, ר' דוסא - החוזר ידו על התחתונה (ינכה ההפסד) [רש"י (למהרש"ל בהו"א, למהדו"ב למסקנא)
- בעה"ב תפיס, קנסו]
שכירים שחזרו - לתי' א' מח' ורב ס"ל כר' דוסא רק בקבלנות [רש"י - עבד לעצמו],
לתי' א' לכו"ע ידם על העליונה חוץ מדבר האבוד
שכרן להשקות פסידא דפועלים: בבא גשם, פסק נהר בלא עביד דפסיק או יודעים מנהג הנהר
ישלם כפועל בטל: כשנהר השקהו, עביד דפסיק [רש"י - הוא ידע ולא הם]
פועל שהשלים בחצי יום - לא יתן להם עבודה יותר קשה אלא ישלם כפועל בטל,
ולאכשולי מחוזא (חלשי בלי עבודה) שכר משלם
חזרה ונתפייס - על דעת מחיר הראשון
כל המשנה ידו על התחתונה (לקבל יציאה או שבח) כר"י
נתן מקצת דמי קרקע:
בדלא עייל ונפיק מוכר אזוזא - קני וא"א לחזרו
בדעייל ונפיק לא קני [רש"י - אדעתא דהכי לא זבין] (חוץ ממכר מפני רעתה) והחוזר ידו אתחתונה
ויחזיר מעות או עידיה/זיבורית - לר"ג בר יצחק מאותה קרקע,
לרב אחא בדר"א מעידית נכסיו [כניזק - דמכר נכסיו בזול כדי לקנות]
רשב"ג - מלמדין לכתוב שטר מכירה וזקפו במלוה [רש"י - כאילו נטלם והלוום וקרקע נקנית בכסף]
לא רצה לטרוח למכור שדה של מאה ומכר של מאתיים ועייל ונפיק אזוזי ספק אי כמוכר מפני
רעתה
פרעון זוזא זוזא - תרעומת [אפסדתינהו]

רש"י עה:

ידו אתחתונה - אם הוזלו פועלים בחזר פועלים ישלם כפי שעשו,
בחזר בעה"ב ישלם הכל חוץ מההשלמה

גמ' עח. - עט:

שוכר חמור להוליכה בהר והוליכה בבקעה או הפוך חייב -
במתה מחמת אור [רש"י - לא היתה לימודה], עייפות, רבה - הכישה נחש, ר' יוחנן - כר"מ דמעביר
על דעת בעה"ב גזלן, החליקה בהר או בעלותה, הוחמה בבקעה
מגבת פורים לפורים - ת"ק - מותר עגלים לצדקה, אבל מעות הכל לעני,
ר"א ור"מ - מעות רק לסעודה, רשב"ג - מותר לשנות

משכיר אומר הרי שלך לפניך : בהבריקה (מחלה בעין, התליעו רגליה) או נשתתתה [רש"י - ראוייה למשאוי] (ר"ש ב"א - חוץ מלרכוב או לכלי זכוכית),
בנעשית אנגריא - לרב חוזרת, לשמואל ור"ש ב"א - בדרך הליכה (לרש"י - בכיוון שלו - ישכור אחרת עד מקום שיחזירו)
חייב להעמיד אחר (רש"י - או יחזור שכרו): במתה, נשברה, אנגריא שאינה חוזרת לרב,
לאו בדרך הליכה לשמואל

מתה בחצי הדרך - חמור סתם יעמיד אחר, חמור זה - אם יש בדמיה יקח, ישכור לשמואל [מכלינן קרנא], לרב נותן שכר חצי הדרך [אילו בעית למיתי עד הכא]
ויש תרעומת אי לא שכיח אחר לשכור

מוכר שדה לס' שנה אינה חוזרת ביובל [לצמיתות]

טבעה בחצי הדרך - ספינה זו ויין סתם - יטול שכרו בחזרה

ספינה סתם ויין זה - יתן הכל [יכול לקיים תנאו]

זו זה - המע"ה [א"א לקיים תנאו]

סתם סתם - חולקין [רש"י - ביד שניהם להשלים] (רש"י - ואם יעכב הנתבע מליטן חצי יעשה תנאו)

פרקה השוכר בחצי דרך : לא משכח להשכירה - ישלם הכל

משכח - ישלם ריעוע הספינה

פרקיה טועניה בגויה (לרש"י - הוסיף משא) ישלם חצי הדרך ויש תרעומת לשינוי דעת ולחבלים

יתירים (לרש"י - ביוקר)

בדשכיח לקנות - שוכר וחמר מעכבין זא"ז מלהניח עליו מזונות (לרש"י - אלא ליום אחד), שכיח למטרח ולקנות ממלון למלון - שוכר מניח לכל הדרך וחמר לאותו יום [דרכו למטרח ולמזבן ולא שוכר]

שוכר לרכוב איש לא ירכוב אשה, לרכוב אשה - אפי' מעוברת והיא מניקה

גמ' פ. - פ :

נשבר קנקן (יתד) המחרישה : חרש בהר במקום בקעה השוכר חייב,

לא שינה - לר"פ פועל האוחז המרדע, לרב שישא בדר"א האוחז הקנקן,

במוחזק אבנים וכו' - שניהם [לרש"י - ספק מי עשה]

דש בקטנית במקום תבואה והחליק חייב

מוכר שסנף מום בין המומים - מקח טעות [סבר שמשקר בכולן] אא"כ יש כולם

מום זה ואחר (רש"י - "ועוד אחרים") - אין מקח טעות

חייב בהוסיף $\frac{1}{30}$ במשא (סאה לגמל, ג' קבין לחמור, קב לאדם) (ברבץ לאלתר, הוסיף שכר, קסבר

חולשא), כור לספינה)

הביא שעורין (קלים) במקום חטים :

אביי - הוספת נפח כמשאוי חוץ ממחיקתא (תשו' הגאונים - התליעו, רש"י - מדידה מחוקה שאין תוספת

נפח)

רבא - רק כשישוה במשקל

גמ' פ. : - פג.

קבלן כש"ש [כשוכר] (לרש"י - להנאתו הוא אצלו), תפסו אשכרו]

הודיע לבעלים שגמר - ש"ח אא"כ א"ל דתפיס אנגריא

לאחר ימי שאילה הו"ל ש"ש [הואיל ונהנה]

קנה ע"מ לשגרן לארוסתו ונאנס בהליכה חייב [רש"י - בקצץ דמיהן כלקוחין], בחזירה כש"ש

ע"מ למכור אף בחזירתו חייב [יכול למכור]

השאלני ואשמור לך הוי ש"ש (רש"י - ואין בעל החפץ במלאכתו של שומר)

שאלה בבעלים שלא מדעתו חייב

הודה דהלך בדרך נהר ומיהו ליכא מיא - רבא - מה לי לשקר, אביי - במקום עדים (רש"י - אנן סהדי דיש)

שמור לי - הנח לפני = ש"ח, הנח לפניך = כלום,
הנח סתם - בחצר לרבנן ש"ש ולרבי כלום, בשוק ספק

הלוהו על המשכון ש"ש, לר"י ש"ח חוץ מהלוהו פירות [רש"י - ירקיב], לר"א תמיד ש"ח

אבד משכון - לר"א ישבע (רש"י - שלא פשע, רש"י שבועות - שאבד) ויגבה הכל
חוץ: מהלוהו בשטר לרש"י [לאו לזכרון דממ"נ יש לו מהיכן לגבות וא"א לכפור], שלא בשעת הלוואה
(כשתבעו) [קונה משכון]

לר"ע אבדו מעותיו [בדלא שוי שיעור זוזי ומח' בדשמואל דאבדו כל מעותיו (לרש"י - מודה ר"א
בדשוי [לגובינא ולא לזכרון]), מח' בכנגד המשכון אי שומר אבידה (מצוה) ש"ח כרבה או ש"ש
כרב יוסף, במלוה צריך למשכון (לרש"י - להשתמש לפחות מהחוב) אי הוי מצוה]

אבא שאול (להל') - מותר להשכיר משכון של עני במרא, פסל, קרדום (נפיש אגרייהו וזוטר פחתייהו)
לפחות מהחוב [משיב אבידה]

המעביר חבית ושברה: ר"מ - ש"ח וש"ש ישבע (לרש"י - שלא פשע פשיעה אחרת, לר' יוחנן - שלא
בכוונה) [לר' אלעזר - נתקל אנוס, לר' חייא ב"א א"ר יוחנן - תק"ח שלא ידאגו]
ור"א תמה - איך ישבע שלא במקום מדרון, בדאיכא ראייה (כאיסי)
ר"י - ש"ח ישבע ש"ש ישלם [נתקל כעין גניבה]

לפנים משה"ד אפי' פשע פטור [למען תלך בדרך טובים]

איסי בן יהודה (להל') - לא יפטר בשבועה כשעדים שכיחי, בדיש קול [איין רואה - הא יש רואה יביא
ראיה]

המוליך משא דנפיש לא' וזוטר לב' - ישלם פלגא

רש"י פא: - פב.

שוכר לר"י כש"ש - להנאתו - ואינו כשואל דנתן שכר
לר"מ כש"ח - אין שכר על שמירתו

לגי' רש"י לשמואל אבדו מעותיו בדלא פירש

לרש"י - ר"ע לא כרבה

בע"ח קונה משכון - לרש"י - להתחייב באונסין [קנין גמור]